

Αργώ, [Περιοδικό], Γ. Θεοτοκάς (λογοτεχνικό κείμενο)

Γιώργος Θεοτοκάς

Αργώ

[Τον τρίτο χρόνο των σπουδών του ο Νικηφόρος και μερικοί σύντροφοί του με τα ίδια μυαλά (είχε βρει παρέα πολυάριθμη στο Πανεπιστήμιο) έβγαλαν ένα μικρό λογοτεχνικό περιοδικό με τάσεις υπερπρωτοποριακές. Ο τίτλος του ήτανε συμβολικός: Κάθαρση (οι άλλοι φοιτητές το έλεγαν Κ α θ ά ρ σ ι ο). Το πρόγραμμα του περιοδικού, δημοσιευμένο στην πρώτη σελίδα του πρώτου τεύχους με παχιά στοιχεία δε χωράτευε καθόλου.

«Η σαπίλα, έλεγε η Κάθαρση, τρώει τα σπλάχνα της πνευματικής Ελλάδας κι' ο βρωμερός μαρασμός, η άναντρη ηητοπάθεια, σιχαμένη απογοήτευση μιας άθλιας γενεάς νικημένης και τσακισμένης σ' όλα τα μέτωπα, μιας γενεάς ευνούχων και ρατέδων, ξεραίνουν κάθε χλωρό κλωνάρι σ' αυτήν τη δύσμοιρη γη. "Αν θέλουμε να ζήσουμε, καιρός να λυτρωθούμε από τους βρικόλακες, τις μούμιες και τούς караγκιόζηδες, που κυβερνούν και ατιμάζουν την πνευματική μας ζωή! Κάτω τα σαράβαλα, οι φαύλοι και οι δειλοί! Κάτω οι κίτρινοι τύραννοι! Χρειάζεται τσεκούρωμα, γερό, σκληρό, αλύπητο, ηρωικό, οριστικό τσεκούρωμα, να κοπούνε σύρριζα τα άρρωστα μέλη, να ανασάνει ο τόπος, να φυσήξει ξανά αγέρι δροσιάς, χαράς και δημιουργίας κτλ.».

Η Κάθαρση δημοσίευε μονάχα τολμηρά πράματα, φουτουριστικούς στίχους, ύμνους στην ταχύτητα, στην μπενζίνα, στην τζαζ, στο αεροπλάνο, εσωτερικούς μονολόγους, ακατανόητα ψυχογραφικά διηγήματα, φλογερές προκηρύξεις της Κομμουνιστικής Νεολαίας και άγριες πολεμικές εναντίον του σύμπαντος.

Αυτήν τη φορά ο καθηγητής ανησύχησε και ζήτησε εξηγήσεις. Μα ο Νικηφόρος δε βρισκότανε στην ψυχική εκείνη κατάσταση, που επιτρέπει τις ήρεμες και συμβιβαστικές συζητήσεις. Ήταν επαναστατημένος με τα σωστά του κι' έτοιμος να κάνει καβγά με οποιονδήποτε. Μίλησε άσκημα στον πατέρα του και του δήλωσε ορθά-κοφτά πως προτιμούσε να φύγει από το σπίτι και να γίνει αλήτης παρά να θυσιάσει τα ιδανικά του. Ο καθηγητής συγκρατήθηκε κι η συζήτηση σταμάτησε σ' αυτό το σημείο. «Είναι νέος και θα του περάσει», συλλογίστηκε, και θυμήθηκε και τον παππού του το Νοταρά τον Πρώτο, που έκανε ανάλογα πράματα πριν εκατό χρόνια κι' έγινε κατόπι σπουδαίος νομοδιδάσκαλος.]

...

[Η Κάθαρση έκανε αίσθηση στους διανοούμενους κύκλους της Αθήνας. Η αναιμική και απογοητευμένη ελληνική κριτική είχε καιρό να δει ένα νέο περιοδικό με τόσο μπρίο και τόση αυτοπεποίθηση. Γράφηκαν άρθρα, έγιναν καβγάδες, ζητήθηκαν

συνεντεύξεις. Οι μοντέρνοι χειροκρότησαν την ακαταστασία και την ανισορροπία της Κάθαρσης. Οι συντηρητικοί δεν μπορούσαν να επικροτήσουν τέτοια γραψίματα, μα ούτε και να καταδικάσουν ένα τόσο φλογερό πατριωτισμό. Έγραφαν πως ο νέος «παρέχει μεγάλες ελπίδες». Οι μαρξιστές ανησύχησαν, ζήτησαν εξηγήσεις. Τα περιοδικά αναγγείλανε μελλοντική συνεργασία του Νικηφόρου Νοταρά. Οι δημοσιογράφοι θυμήθηκαν το ιστορικό όνομα της οικογένειάς του, το ρομαντικό και σοφό προπάππο του Θεόφιλο Νοταρά, την τιμημένη σταδιοδρομία του Νοταρά του Τρίτου. Τα λογοτεχνικά σαλόνια προσκάλεσαν το νέο για το τσάι. Σε λίγο καιρό γνώριζε προσωπικά τους εκατό ως διακόσιους ανθρώπους, που αποτελούν την πνευματική αριστοκρατία του τόπου,, κι' ήτανε κιάλας αναγνωρισμένο μέλος της παρέας.]

Γιώργος Θεοτοκάς,

Αργώ

Ασκήσεις

1. Τι σημαίνουν οι φράσεις *με τα ίδια μυαλά, τάσεις υπερπρωτοποριακές, με παχιά στοιχεία*;
2. Ποιο ήταν το περιεχόμενο του περιοδικού «Κάθαρση» και πώς αντιμετώπισαν το περιοδικό οι διάφορες κοινωνικές ομάδες;
3. *Η σαπίλα ...κτλ*: Να σχολιάσετε τη γλώσσα και το ύφος του αποσπάσματος, λαμβάνοντας υπόψη τη συγκεκριμένη επικοινωνιακή περίσταση.
4. Αφού διαβάσετε τα δυο αποσπάσματα, να συζητήσετε σχετικά με τους στόχους του περιοδικού «Κάθαρση» και να περιγράψετε την ταυτότητα του Νικηφόρου και των φίλων του *με τα ίδια μυαλά*.
5. Φανταστείτε ένα σχολικό περιοδικό, έντυπο ή ηλεκτρονικό, που θα θέλατε να δημιουργήσετε και καταθέστε τις ιδέες σας (είδος, περιεχόμενο-ύλη, ονομασία, εμφάνιση), βλ. και [Έκφραση-Έκθεση Β΄ λυκείου, σ.29](#).

 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ